

ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਜੰਗ—ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸ: ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ
ਉੱਤਰ-ਸੋਵੀਅਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਦਰਾੜਾਂ ਦਾ ਕਿਵੇਂ
ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ

ਲੇਖਕ: ਥੋਮਸ ਆਈ. ਪੇਲੀ
ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦ: ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ
ਜਨਵਰੀ 2026

ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਜੰਗ—ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸ: ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਉੱਤਰ-ਸੇਵੀਅਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪਈਆਂ ਦਰਾੜਾਂ ਦਾ ਕਿਵੇਂ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ

ਲੇਖਕ: ਥੋਮਸ ਆਈ. ਪੇਲੀ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦ: ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ

(ਇਹ ਲੇਖ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਮੰਥਲੀ ਰਿਵੀਊ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਜੂਨ 2025 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਛਪਿਆ ਸੀ-ਅਨੁਵਾਦਕ)

ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਾਰਕ ਕੋਈ ਦੇ ਦੇ ਫਲਾਂ (ਬਲੇਡਾਂ) ਵਾਂਗ ਹਨ, ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕ ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਰਣਨੀਤੀ (ਜੀਓ-ਪੁਲੀਟੀਕਲਸਟਰੈਟਜੀ) ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਅਧੀਨ ਉੱਤਰੀ ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਸੰਧੀ ਸੰਗਠਨ (ਨੋਰਥ ਐਟਲਾਂਟਿਕ ਟ੍ਰੀਟੀ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ - ਨੇਟੋ) ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਪਸਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਉਸ ਪਸਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਦਰਾੜਾਂ (ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਾਰਕਾਂ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਕ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਾਰਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਅਸਰ ਵਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸਮਾਂ-ਕ੍ਰਮ (ਟਾਈਮ ਲਾਈਨ) ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਹੈ ਯੂਕਰੇਨ ਦਾ ਅਗਸਤ 1991 ਵਿੱਚ ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ। ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਫਰਵਰੀ 2014 ਵਿੱਚ ਮੇਡਨ ਦਾ ਰਾਜਪਲਟਾ (ਮੇਡਨ ਕੂ) ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਮਹੂਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨੀ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਅਤੇ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿਮਾਇਤੀ ਯੂਕਰੇਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਿਕਟਰ ਯਾਨੂਕੋਵਿਚ ਨੂੰ ਗੱਦੀਉਂ ਲਾਹ ਦਿੱਤਾ। ਤੀਜੀ ਘਟਨਾ 24 ਫਰਵਰੀ 2022 ਨੂੰ ਰੂਸ ਦੀ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ-ਕ੍ਰਮ (ਟਾਈਮ ਲਾਈਨ) ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇਟੋ ਵਿਚਲੇ ਹਿਮਾਇਤੀਆਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਲੜਾਈ ਫਰਵਰੀ 2022 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ (ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ 2014 ਦੇ ਰਾਜਪਲਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੂਸ ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰੀਮੀਆ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ)। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਉਹ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰੂਸ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਲੜਾਈ ਫਰਵਰੀ 2014 ਦੇ ਰਾਜਪਲਟੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਜੰਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਰੂਸ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਮਝ ਵਿੱਚਲਾ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਫ਼ਰਕ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫ਼ਰਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੋਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਿਹਾਸ (ਰਾਜਪਲਟੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਜੰਗ) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਕਹਾਣੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ/ਨੇਟੋ ਵੱਲੋਂ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨਾ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਫਰਵਰੀ 2022 ਦੇ ਰੂਸੀ “ਹਮਲੇ” ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਮਝਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡੇ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਰੂਸ ਦੀ ਫੌਜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਮੰਨਣਾ ਇੱਕ ਸਰਲ ਅਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ; ਇਹ ਗੱਲ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਤੋਂ ਪਾਰ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਚ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਮੀਡੀਏ ਨੂੰ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਔਖਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੈ। ਇਹ ਬਣਤਰ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ/ਨੇਟੋ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਨਾ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡੇ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਸੱਚ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੜਾਈ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ: ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨ

ਪੱਛਮ, ਅਮਰੀਕਾ/ਨੇਟੋ ਵੱਲੋਂ ਲੜਾਈ ਦੀ ਜੋ ਕਹਾਣੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਜਿੰਨੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ 1990 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਪਸਾਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਮਝ ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਉਸ ਅਮਲ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਵਲਾਦੀਸਲਾਵ ਜ਼ੁਬੋਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ *ਕੋਲੈਪਸ: ਦ ਫਾਲ ਆਫ ਦ ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ* ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਇਹ ਅਮਲ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਲੜਾਈ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। (1)

ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਕੋਚੀ ਦੇ ਰੂਪਕ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਫਲ (ਬਲੇਡ) ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ: ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਾਤਾਵਰਨ (ਕਨਫਲਿਕਟ-ਪ੍ਰੇਨ ਇਨਵਾਇਰਮੈਂਟ)। ਦੂਜਾ ਫਲ (ਬਲੇਡ) ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੇਟੋ ਦਾ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਬਾਹਰੀ ਪਸਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫਲ (ਬਲੇਡ) ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਅੰਦਰੂਨੀ ਫਲ: ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ

ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਜਮਹੂਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਲਕਿ, ਜ਼ੁਬੋਕ ਮੁਤਾਬਕ, ਉਸ ਦੇ ਬੀਜ ਮਿਖਾਇਲ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਦੇ 1985 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਗਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਕੇਂਦਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ, ਕਈ ਸੇਵੀਅਤ ਗਣਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਰੋਸਮਈ ਕੌਮਵਾਦੀ (ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ) ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਗਣਰਾਜ ਦਾ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਗਣਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਨੇ ਸੇਵੀਅਤ ਗਣਰਾਜਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੈਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਬੀਜ ਬੀਜੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲੜੀ (ਡੋਮੀਨੋ-ਐਫੈਕਟ) ਵਾਂਗ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਅਮਲ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਗਣਰਾਜ ਵੱਖ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਵੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਵੱਖ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਏ। ਗਣਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਵਾਰਸ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਇਆ।

ਉਸ ਪੈਟਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਬਕਾ ਗਣਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਰਾੜਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ: ਨਵੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਕੌਮੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਣਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਰੂਸੀ ਲੋਕ, ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਇਲਾਕੇ। ਇਹ ਤਿੰਨੋਂ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਨ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ-ਰੂਸ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਵੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਕੌਮੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕੋਚੀ ਦੇ ਫਲਕ੍ਰਮ (ਪਿਵਟ ਪਿਨ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੋਚੀ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਫਲਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੌਮੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਚੰਡ ਸਾਬਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਲੰਮਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ। ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਡੋਨ ਦਾ ਖੇਤਰ ਰੂਸ ਦੇ 1918-1922 ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਯੁੱਧ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰਣਥੇਤਰ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਖਾਇਲ ਸ਼ੋਲੇਖੋਵ ਦੇ ਮਹਾਂਕਾਵਿਕ ਨਾਵਲਾਂ *ਅੰਡ ਕੁਆਈਟ ਫਲੇਜ਼ ਦੀ ਡਾਨ* (ਡਾਨ ਵਰਿੰਦਾ ਰਿਹਾ) ਅਤੇ *ਡਾਨ ਫਲੇਜ਼ ਹੋਮ ਟੂ ਦੀ ਸੀਅ* ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਕੌਮੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਨੂੰ 1930 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਜੋਸਫ਼ ਸਟਾਲਿਨ ਵੱਲੋਂ ਯੂਕਰੇਨੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਸਮੂਹੀਕਰਨ ਨੇ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਕਾਲ ਦਾ ਕਾਰਨ

ਬਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਯੂਕਰੇਨੀ ਕੌਮਵਾਦੀਆਂ (ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟਾਂ) ਨੇ ਉਸ ਕਾਲ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤ ਕੇ ਰੂਸ-ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ "ਭੁੱਖਮਰੀ" ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਸੀ। ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਲ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿਰੁੱਧ ਨਸਲੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਲਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਬਲਕਿ, ਇਹ ਮਾੜੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਸਟਾਲਿਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਿਸਾਨ "ਕੁਲਾਕ" ਵਰਗ ਵਿਰੁੱਧ ਚਲਾਈ ਮੁਹਿੰਮ ਦੇ ਸੰਯੋਗ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। (2)

1930ਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ, ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਸਟੈਪਨ ਬਾਂਡੇਰਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭੂਮੀਗਤ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਕੌਮਵਾਦੀ (ਫਾਸ਼ਿਸਟ ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ) ਲਹਿਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੇ ਨਾਜ਼ੀ ਜਰਮਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਸੀ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਯਹੂਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਕਤਲਾਮ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। (3) ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 1950ਵਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਵਿਦਰੋਹ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਸੀਕਰੇਟ ਸਰਵਿਸ ਐਮ 16 ਅਤੇ ਕੁੱਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀ ਆਈ ਏ ਨੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। (4)

ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਕੌਮਵਾਦੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ 2014 ਦੇ ਮੇਡਨ ਦੇ ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਫ਼ੀ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ, ਅਤੇ 2022 ਦੀ ਰੂਸੀ ਫੌਜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਬਾਂਡੇਰਾ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹਸਤੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੱਛਮੀ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬੁੱਤ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਸ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਡਾਕ ਟਿਕਟ 'ਤੇ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੌਮ ਦਾ ਹੀਰੋ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (5) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਾਂਡੇਰਾ ਨੂੰ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਫੌਜ ਵੱਲੋਂ ਸਤਿਕਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੌਜ ਦੇ ਵਸ਼ਿਸਟ (ਇਲੀਟ) ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਅੰਗ ਅਜ਼ੇਵ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਖਾਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਥਾਂ ਹੈ। (6) ਸੰਨ 2022 ਦੀ ਰੂਸੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਭੈੜੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਸਯੁੱਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰੂਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡੇ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (7)

ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਯੂਕਰੇਨ ਵੱਲ ਰਵੱਈਆ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰੁਚੀ ਵਿਖਾਈ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੇਵਾਂ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਨੇੜਲੇ ਸੰਬੰਧ ਹਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਵਾਂ ਦੀ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਹਾਰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਨਵ-ਨਾਜ਼ੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਮਰਥਨ ਬਾਰੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਰੁਖ ਯੂਕਰੇਨ ਅੰਦਰ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਭੈੜੀ ਹਕੀਕਤ ਦਾ ਘਿਰਣਾਯੋਗ ਸਬੂਤ ਹੈ। (8)

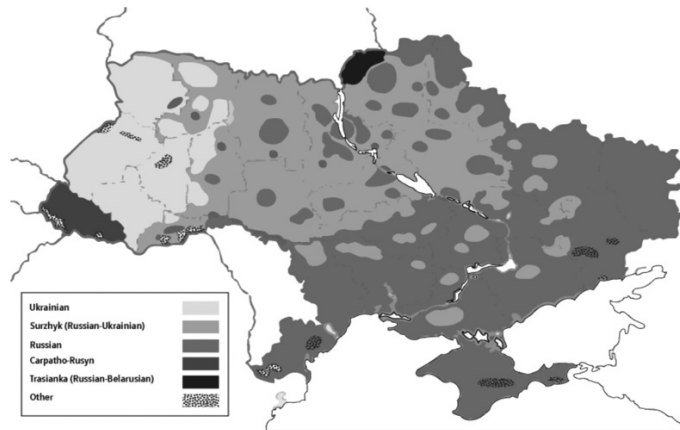
ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤੀਆਂ ਕੌਮਵਾਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਤੇ ਭੈੜੀਆਂ ਸਨ। ਜੰਗ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਡੂੰਘੇ ਜ਼ਖਮ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਨੂੰ ਖੂਨ ਵਗਦਾ ਸੀ।

ਦੂਜੀ ਦਰਾੜ ਸਾਬਕਾ ਸੇਵੀਅਤ ਗਣਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਰੂਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਬਾਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਚੰਡ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸੇਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਈਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਇਲਾਕੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਭਾਸ਼ਾਈ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੂਸੀ ਸਨ। (9) ਅਬਾਦੀ ਦੀ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਸਾਬਕਾ ਬਾਲਟਿਕ ਗਣਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਲਾਤਵੀਆ ਅਤੇ ਐਸਟੋਨੀਆ ਅਤੇ ਜਾਰਜੀਆ ਵਿੱਚ।

1989 ਵਿੱਚ, ਰੂਸੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ 51.5 ਮਿਲੀਅਨ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 22.1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਨ। (10) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਕਸ਼ੇ 1 ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੂਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸਨ, ਜੋ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਰੂਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਰੂਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇਸ ਕੇਂਦਰਿਤ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਪੈਟਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਯੂਕਰੇਨ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਬਦਤਰ ਨਜ਼ਰੀਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਘਰੇਲੂ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ।

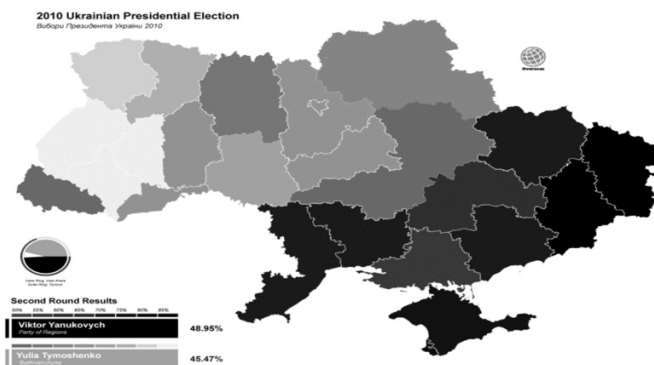
Map 1. The Languages of Ukraine

Source: "Languages of Ukraine," Reconsidering Russia and the Former Soviet Union blog, updated May 15, 2014, reconsideringrussia.org.

ਭੁੰਘੀ ਸਿਆਸੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਕਸ਼ੇ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ 2010 ਦੀ ਯੂਕਰੇਨੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਉਂਡ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਸੂਬੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਤੂ ਵੋਟ ਸ਼ੇਅਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਾਨੂਕੋਵਿਚ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ; ਪੱਛਮੀ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਯੂਲੀਆ ਤਿਮੋਸ਼ੈਂਕੋ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ।

Map 2. Second-Round Results of the 2010 Presidential Election

Source: Central Election Commission of Ukraine, "Voting Results: Support for Leaders by Region," updated January 17, 2010, cvk.gov.ua.

ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਰੂਸੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਫਿਰ ਕੋਮੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਈ ਜਦੋਂ ਨਵੇਂ ਅਜ਼ਾਦ ਗਣਰਾਜਾਂ ਨੇ ਕੋਮਵਾਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਫ਼ਾਏ (ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਕਲਚਰਲ ਕਲੈਨਜ਼ਿੰਗ) ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜੋ ਰੂਸੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਫ਼ਾਇਆ ਸਿਆਸੀ ਡਰਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਯੂਕਰੇਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਲਟਿਕ ਗਣਰਾਜ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਯੂਕਰੇਨ ਦਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਫ਼ਾਇਆ ਉਹਨਾਂ ਲੜੀਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਯੂਕਰੇਨੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ

ਹਨ ਅਤੇ ਰੂਸੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰੂਸੀ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਢਾਹੁਣ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਰੂਸ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

(11)

ਆਖਰ ਵਿੱਚ, ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਰੂਸੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਸਲੂਕ ਜਾਤੀ (ਐਥਨਿਕ) ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਰੂਸ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਯੂ ਐਸ ਐਸ ਆਰ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਟੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਰੂਸ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ। ਭਾਵੇਂ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਅਮਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਰੂਸੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਭਾਸ਼ਾ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਰੂਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਰੂਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਬਾਦੀਆਂ ਨੇ ਰੂਸ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਗਣਰਾਜਾਂ ਅੰਦਰ ਨਰਮ ਸ਼ਕਤੀ (ਸਾਫਟ ਪਾਵਰ) ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੂਸੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਯੂਕਰੇਨੀਆਂ ਕੋਲ ਰੂਸੀ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨੀ ਦੋਵੇਂ ਨਾਗਰਿਕਤਾਵਾਂ ਸਨ। (12)

ਤੀਜੀ ਦਰਾੜ ਵਿਵਾਦਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਾੜ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਰੂਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇਤਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ 1922 ਅਤੇ 1954 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕੀਤੇ ਵਾਧੇ ਉਦੋਂ ਹੋਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਰੂਸ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦਾ ਕਿਆਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰੂਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ 1994 ਦੇ ਬੁਖਾਰੈਸਟ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਬੇਲਾਰੂਸ, ਕਜਾਖਸਤਾਨ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਸਾਬਕਾ ਗਣਰਾਜਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਨੋਨ-ਪਰੇਲੀਫਿਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰੀਟੀ (ਪਰਮਾਣੂ ਪਸਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਧੀ) 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। (13) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੇਵਾਸਟੋਪੋਲ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਦੇ ਕਾਲੇ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚਲੇ ਨੈਸੈਨਾ ਅੱਡੇ (ਬਲੈਕ ਸੀ ਨੇਵਲ ਬੇਸ) ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ 1997 ਵਿੱਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਖਤ ਕਰਕੇ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2010 ਵਿੱਚ ਖਾਰਕੀਵ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (14)

ਉਹ ਨਾਜ਼ੁਕ ਖੇਤਰੀ ਸੰਤੁਲਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਕੀਤੇ 2014 ਦੇ ਮੇਡਨ ਰਾਜਪਲਟੇ ਨਾਲ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਗੱਦੀਉਂ ਲਾਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਰੂਸ ਵਿਰੋਧੀ ਕੌਮਵਾਦੀ (ਐਂਟੀ ਰਸ਼ੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ) ਨੂੰ ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਜੁਆਬ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਨੇ ਇਕ ਜਨਮਤ (ਪਲੇਬੀਸਾਈਟ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕ੍ਰੀਮੀਆ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰੂਸੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਕ੍ਰੀਮੀਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਯੂਕਰੇਨ ਅੰਦਰ ਘਰੇਲੂ ਜੰਗ ਵੀ ਭੜਕ ਉੱਠੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੋਨਬਾਸ ਦੇ ਚਾਰ ਪੂਰਬੀ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਨੇ ਰਾਜਪਲਟੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਖੇਤਰੀ ਦਰਾੜ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਗਏ ਰੂਸੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਦੂਜਾ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੰਤੁਲਨ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਨੇ ਨੇਟੋ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ 2014 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿੰਸਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਘਰੇਲੂ ਜੰਗ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਮਕਸਦ ਡੋਨਬਾਸ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿਆਸੀ ਹੱਲ ਲੱਭਣਾ ਸੀ ਜੋ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਭ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। (15) ਇਹ ਦੂਜਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵਧੇਰੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਦੀ 2022 ਦੀ ਫੌਜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਡੋਨਬਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਬਜ਼ੇ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਦਰਾੜ ਨੂੰ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਨੇਟੋ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ।

ਬਾਹਰੀ ਫਲ: ਲੜਾਈ ਦੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਨ

ਲੜਾਈ ਵਾਲੀ ਕੈਂਚੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਫਲ (ਬਲੇਡ) ਲੜਾਈ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਚਾਰ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨੇਟੋ ਦਾ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਪਸਾਰ, ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨਿਊਕਲੀਅਰਵੇਟਿਵ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਰਣਨੀਤੀ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ), ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਲਈ ਅਖੌਤੀ ਉਤਸ਼ਾਹ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਰੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨੇ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚਲਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨੇਟੋ ਦਾ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਪਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਪਸਾਰ ਨਕਸ਼ੇ 3 ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਨੇਟੋ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। (16) ਪਸਾਰ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਤੋਂ ਉਗਮਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਕਲਿੰਟਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ 1994 ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।(17)

Map 3. NATO Enlargement since 1949

Source: Congressional Research Service, "NATO Enlargement to Sweden and Finland," updated March 22, 2024.

ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਰੂਸ ਨੇ ਇਸ ਪਸਾਰ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਨੇਟੋ ਦਾ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਪਸਾਰ ਰੂਸ ਦੀ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੂਸ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਰਸਾ ਪੈਕਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਭਰੋਸਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। (18) ਸੰਨ 1994 ਵਿੱਚ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬੋਰਿਸ ਯੈਲਤਸਿਨ ਨੇ ਕਲਿੰਟਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਦਾ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। (19) ਇਹ ਘਟਨਾ ਪੱਛਮੀ ਮੀਡੀਏ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਹਊਏ (ਬੇਗੀਮੈਨ) ਵਜੋਂ ਚਿਤਰੇ ਜਾਂਦੇ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਦੇ ਉਭਾਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਤਿਨ ਦੇ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਮੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਯੈਲਤਸਿਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਭਾਈਵਾਲ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਨੇ ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਸਮਝੌਤਾ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਸੀ। (20)

ਰਣਨੀਤਿਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ, ਨਕਸ਼ਾ ਨੰਬਰ 3 ਇੱਕ ਤਿੰਨ-ਪੜਾਵੀ ਅਮਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੜਾਅ 1: 1999 ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਯੂਰਪ ਦੇ ਵਾਰਸਾ ਪੈਕਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ ਮੁੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ (ਚੈੱਕ ਗਣਰਾਜ, ਹੰਗਰੀ ਅਤੇ ਪੋਲੈਂਡ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪੜਾਅ 2: 2004 ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਬਾਲਟਿਕ ਗਣਰਾਜਾਂ (ਐਸਟੋਨੀਆ, ਲਾਤਵੀਆ ਅਤੇ ਲਿਥੂਆਨੀਆ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤਿੱਖਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਰੂਸ ਨਾਲ ਲਗਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਨੇ ਬਾਲਟਿਕ ਤੋਂ ਬਲੈਕ ਸੀਆ (ਕਾਲੇ ਸਾਗਰ) ਤੱਕ ਨੇਟੋ ਦਾ ਇੱਕ "ਆਇਰਨ ਕਰਟੇਨ" ਵੀ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੜਾਅ 3: ਜੇ ਅਜੇ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਜਾਰਜੀਆ ਨਾਲ ਤੀਬਰ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਾਬਕਾ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਸਾਬਕਾ ਗਣਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਨੇਟੋ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨੇਟੋ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਰੂਸ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। (ਪੜਾਅ 4, ਯੂਕਰੇਨੀ-ਰੂਸੀ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫਿਨਲੈਂਡ ਅਤੇ ਸਵੀਡਨ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 2023 ਅਤੇ 2024 ਵਿੱਚ ਨੇਟੋ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸੀ)।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਯੂਕਰੇਨ ਰੂਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਰਫ਼ੇ ਵਾਂਗ ਖੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ, ਇਸ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਮਾਸਕੋ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਤਿੰਨ ਸੌ ਮੀਲ ਦੂਰ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਨੇਟੋ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਰੂਸ ਅਤੇ ਨੇਟੋ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਂਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰਪੱਖ ਜ਼ਮੀਨ (ਲੈਂਡ ਬਫਰ) ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨੇਟੋ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀ ਅਤੇ ਮੱਧਮ ਦੂਰੀ ਦੀਆਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਰੂਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਇਲਾਕੇ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਡਰ ਵਰਤਮਾਨ ਲੜਾਈ ਨਾਲ ਸੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਪੜਾਅ 3 ਵੱਲੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਖਤਰਾ ਉਠ ਦੀ ਪਿੱਠ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ ਆਖਰੀ ਤਿਣਕਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਲਈ, ਰੂਸ ਨੇ ਹੋਰ ਪਸਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਨ 2008 ਵਿੱਚ, ਰੂਸ ਨੇ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਾਰਜੀਆ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਦੱਖਣੀ ਉਸੇਸ਼ੀਆ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਨ 2014 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ। ਜਾਰਜੀਆ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਹੁਤ ਬਦਤਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਰਾੜਾਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀਆਂ ਕਾਰਨ ਦੁੱਖਦ ਤੌਰ ਤੇ ਹੋਰ ਡੂੰਘੀ ਹੋ ਗਈ। (21)

ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਨਾਲ ਕਈ ਸਵਾਲ ਉਠਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾ ਹੈ: ਕੀ ਪਸਾਰ ਨੇ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਪੂਰਬੀ ਜਰਮਨੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨੇਟੋ ਦਾ ਪਸਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੰਧੀ 'ਤੇ ਕਦੇ ਦਸਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਗੋਰਬਾਚੇਵ ਨਾਲ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਅਗਾਂਹ ਪਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਬੂਤ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਦੂਤ ਜੈਕ ਮੈਟਲਾਕ ਜੂਨੀਅਰ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਦੂਤ ਸੀ। ਉਹ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੰਡੀ ਜੰਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 1989 ਦੇ ਮਾਲਟਾ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਜਾਰਜ ਐੱਚ. ਡਬਲਿਊ. ਬੁਸ਼ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਾਅਦੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਨੇਟੋ ਦਾ ਪਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। (22) ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਦੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਗਾਏ ਮੇਤਨ ਨੇ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਜੇਮਜ਼ ਬੇਕਰ, ਜਰਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਹੈਲਮੁਟ ਕੋਹਲ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਗਰੇਟ ਥੈਚਰ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਫ੍ਰਾਂਸੂਆ ਮਿਟੇਰਾਂ ਨੇ ਪਸਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। (23)

ਜੇ ਵਿਰੋਧੀ ਤੱਥ ਵਜੋਂ ਇਹ ਮੰਨ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪਸਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਮੁਢਲਾ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਟੋ ਦਾ ਪਸਾਰ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨੇਟੋ ਨੂੰ ਇੱਕ "ਰੱਖਿਆਤਮਕ" ਗਠਜੋੜ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਚਾਰਟਰ ਮਿਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੈਂਡ, ਰੋਮਾਨੀਆ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਬਾਲਟਿਕ ਗਣਰਾਜ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨੇਟੋ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਸਹੀ ਸਵਾਲ, ਜਿਹੜਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਹ ਹੈ: ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ? ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਮਾਮੂਲੀ ਫੌਜੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਟੋਕਰੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਨੇਟੋ ਦੇ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਨੇਟੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰੋਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਾਧਾ ਸਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਲਈ “ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ” ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਰਸਾ ਪੈਕਟ 25 ਫਰਵਰੀ 1991 ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ਤੇ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਯੂਰਪੀ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੇ ਗਠਜੋੜਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਨੇਟੋ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕਸਵੱਟੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੇਟੋ ਦਾ ਪਸਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾਵਰੀ ਸੀ। (24)

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ: ਅਟਲਾਂਟਿਕ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੂਰਬੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਤੋਂ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਲ ਦੂਰ, ਰੂਸ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ‘ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ ਦੀ ਤੈਨਾਤੀ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਵਧਦੀ ਹੈ? ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ। ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਸਰਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਸਹੀ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਟੋ ਦਾ ਪਸਾਰ ਰੂਸ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਹਮਲਾਵਰੀ ਕਦਮ ਸੀ।

ਤੀਜਾ ਸਵਾਲ ਹੈ: ਕੀ ਨੇਟੋ ਦਾ ਪਸਾਰ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਗਲਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਣਕਿਆਸੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲੇ? ਜਵਾਬ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਜਵਾਬ ਵੀ ਪੂਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਰੂਸ ਨੇ ਨੇਟੋ ਪਸਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਸਬੂਤ 1994 ਵਿੱਚ ਬੁਡਾਪੈਸਟ ਵਿੱਚ ਕਲਿੰਟਨ ਅਤੇ ਯੇਲਤਸਿਨ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਝੜਪ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੇਲਤਸਿਨ ਨੇ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। (25) ਇਸ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2007 ਵਿੱਚ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਮਿਊਨਿਖ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। (26)

ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹਿਸ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਨਤੀਜਾ ਰੂਸ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਲੋਚਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਜਾਰਜ ਕੈਨਨ ਸੀ, ਜਿਹੜਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ “ਕੰਟੇਨਮੈਂਟ ਡਾਕਟਰੀਨ” ਦਾ ਬਾਨੀ ਸੀ। ਸੰਨ 1997 ਵਿੱਚ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ “ਇਕ ਘਾਤਕ ਗਲਤੀ (ਫੇਟਫੁੱਲ ਐਰਰ)” ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਛਪੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕੈਨਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੇਟੋ ਦਾ ਪਸਾਰ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜੋ ਲੜਾਈ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੇਗੀ। (27) ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਦਰਜੇ ਅਤੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ 1997 ਵਿੱਚ ਕਲਿੰਟਨ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੰਜਾਹ ਮੋਹਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ, ਅਤੇ ਉੱਚੀਆਂ ਪਦਵੀਆਂ ‘ਤੇ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਸਾਬਕਾ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਖੁਫੀਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੈਨੇਟਰ ਬਿਲ ਬ੍ਰੈਡਲੀ, ਸਾਬਕਾ ਰੱਖਿਆ ਸਕੱਤਰ ਰਾਬਰਟ ਮੈਕਨਾਮਾਰਾ, ਰੱਖਿਆ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਾਲ ਨਿਟਜ਼ੇ, ਸੈਨੇਟਰ ਸੈਮ ਨੰਨ, ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀ ਆਈ ਏ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਟੈਨਸਫੀਲਡ ਟਰਨਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। (28) ਉਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਨੂੰ “ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਧਰ ਦੀ ਨੀਤੀਗਤ ਗਲਤੀ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਰੂਸ ਨੂੰ “ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ” ਵੱਲ ਧੱਕੇਗੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਪਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ 1999 ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਗਰੁੱਪ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪਸਾਰ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਫਰਵਰੀ 2008 ਦੇ ਇੱਕ ਗੁਪਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ (ਜੋ ਵਿਕੀਲੀਕਸ ਰਾਹੀਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਇਆ ਹੈ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਦੂਤ ਵਿਲੀਅਮ ਬਰਨਜ਼ (ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੀ ਆਈ ਏ ਦਾ ਮੁਖੀ ਬਣਿਆ) ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰੂਸ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਲਾਲ ਲਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਰ ਕਰੇਗਾ। (29)

ਲੜਾਈ ਦਾ ਦੂਜਾ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਖਲ ਹੈ। ਉਸ ਦਖਲ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਬੂਤ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਨੂਲੈਂਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ, ਜੋ 2014 ਵਿੱਚ ਯੂਰਪੀ ਅਤੇ ਯੂਰੇਸ਼ੀਅਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਵਿਦੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਦੀ ਨਿਉ-ਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਡੂੰਘੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਜਾਰਜ ਡਬਲਿਊ ਬੁਸ਼, ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਅਤੇ ਜੋ ਬਾਇਡਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਯੂਕਰੇਨ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਦੋ-ਪਾਰਟੀ

ਵਾਲੇ ਚਰਿਤਰ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੁਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ 2005 ਤੋਂ 2008 ਤੱਕ ਨੇਟੋ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਰਾਜਦੂਤ ਸੀ। ਦਸੰਬਰ 2013 ਵਿੱਚ, ਨੂਲੈਂਡ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ 5 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਖਰਚੇ ਸਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ “ਲੋਕਤੰਤਰ ਨਿਰਮਾਣ - ਡੋਮੇਕੋਸੀ ਬਿਲਡਿੰਗ” ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਨ 2014 ਦੇ ਮੇਡਨ ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਵੇਲੇ, ਉਹ ਕੀਵ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਜਨਤਕ ਥਾਂਵਾਂ ‘ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਜੈਫਰੀ ਪਾਇਟ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਟੈਲੀਫੋਨ ਕਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਦਖਲ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪੀ ਯੂਨੀਅਨ ਵਲੋਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਅਤੇ ਨੂਲੈਂਡ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ “ਫੱਕ ਦਿ ਈ ਯੂ।” (30)

ਪੰਜ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਯੂਕਰੇਨ ਵਰਗੇ ਗਰੀਬ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਸੀ (ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਹੈ), ਜਿੱਥੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ (ਫੋਰਨ ਕਰੰਸੀ) ਦੀ ਵੀ ਕਮੀ ਸੀ। (31) ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ “ਲੋਕਤੰਤਰ-ਨਿਰਮਾਣ” ਲਈ ਪੈਸਾ ਯੂ. ਐੱਸ. ਏਜੰਸੀ ਫਾਰ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ (ਯੂ ਐੱਸ ਏ ਆਈ ਡੀ) ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਂਡਾਊਮੈਂਟ ਫਾਰ ਡੋਮੇਕੋਸੀ ਵਰਗੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇਹਾਂ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। (32) ਯੂ ਐੱਸ ਏ ਆਈ ਡੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤਾਂ (ਜੀਓਪੁਲੀਟੀਕਲ ਇੰਟਰੈਸਟਸ) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਸੀ ਆਈ ਏ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਲੰਬਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਟੇਟ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਨੇੜਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉੱਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਜਿਹਾ ਪੈਸਾ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤਾਂ (ਜੀਓਪੁਲੀਟੀਕਲ ਇੰਟਰੈਸਟਸ) ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ — ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਰੂਸ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਮੇਡਨ ਰਾਜਪਲਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ। ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਅਧਾਰਿਤ ਸਟਿੰਮਸਨ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਨ 2014 ਤੋਂ 2021 ਵਿਚਕਾਰ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ 2.7 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੀ। ਸੰਨ 2016 ਤੋਂ 2020 ਵਿਚਕਾਰ, ਯੂਕਰੇਨ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੱਤਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਸੀ, ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ। ਇਸ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਮੇਡਨ ਰਾਜਪਲਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਕੌਮਵਾਦੀ (ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਰੂਸ ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ 2022 ਵਿੱਚ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੀ। (33)

ਨੇਟੋ ਦਾ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਪਸਾਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੋਵੀਅਤ ਗਣਰਾਜਾਂ (ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਯੂਕਰੇਨ) ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਖਲ ਉਹ “ਸਾਧਨ” ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਉੱਤਰ-ਸੋਵੀਅਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਦਰਾੜਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ। ਬੁਝਾਰਤ ਦਾ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਨਿਊਕੋਨ (ਨਿਊਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਵ) ਲਹਿਰ ਦੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਫੌਜੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ (ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ) ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਿੱਚ ਲੁੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਤੀਜਾ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨ ਨਿਊਕਨਜ਼ਰਵੇਟਿਜ਼ਮ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਸ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ 1990ਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਸਾਬਕਾ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਰਗੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਥੋਪਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 80 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 750 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅੱਡੇ ਹਨ, ਜੋ ਰੂਸ ਅਤੇ ਚੀਨ ਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਦੇ ਹਨ। (34)

ਨਿਊਕਲਰਵੇਟਿਵਿਜ਼ਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਸਰਦਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੇ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਪਸਾਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੋਵੀਅਤ ਗਣਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਰੂਸ ਵਿਰੋਧੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਰੂਸ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣਾ ਹੈ। ਨਿਊਕਲਰਵੇਟਿਵ ਸਿਧਾਂਤ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਿਕ ਚੇਨੀ ਅਤੇ ਡੋਨਲਡ ਰਮਜ਼ਫੈਲਡ ਵਰਗੇ ਸਖ਼ਤ ਰਿਪਬਲਿਕਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹਾਂ ਜਮਾਈਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ 1990ਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਲਿੰਟਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਡੈਮੋਕਰੈਟਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡੈਮੋਕਰੈਟਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ ਇਕ ਭਰਮਾਊ ਉਹਲਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਬੇਦੀ ਚਾਦਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। (35)

ਰੂਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਿਊਕਲਰਵੇਟਿਵ ਖੇਡ-ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਲਾਹਕਾਰ ਜ਼ਬਿਗਨਿਊ ਬਰਜ਼ੇਜ਼ਿੰਸਕੀ ਨੇ 1997 ਵਿੱਚ ਫਾਰਨ ਅਫੇਅਰਜ਼ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੇਖ ਅਤੇ “*ਦਿ ਗ੍ਰੈਂਡ ਚੈਂਸਬੇਰਡ: ਅਮੈਰੀਕਨ ਪ੍ਰਾਈਮੇਸੀ ਐਂਡ ਇਟਸ ਜੀਓਸਟ੍ਰੈਟੀਜਿਕ ਇੰਪੈਰੇਟਿਵਜ਼*” ਨਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। (36) ਬਰਜ਼ੇਜ਼ਿੰਸਕੀ ਨੰਦੀ ਜੰਗ ਅਤੇ ਨੰਦੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਮੁੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਉਸ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਊਕਲਰਵੇਟਿਵ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਰੂਸ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਵੈਰ-ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। (37) ਇਸ ਖੇਡ-ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਟੀਚਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਸਰਵੋਤਮਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਣਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਰਾਹੀਂ ਰੂਸ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਘੇਰਨਾ ਅਤੇ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਰੂਸ ਤੋਂ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਬਰਜ਼ੇਜ਼ਿੰਸਕੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਮੁਤਾਬਕ ਯੂਕਰੇਨ ਰੂਸੀ ਤਾਕਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ: “ਯੂਰੇਸ਼ੀਅਨ ਸ਼ਤਰੰਜ ਦੀ ਬਿਸ਼ਾਤ ਤੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਥਾਂ ਯੂਕਰੇਨ, ਇੱਕ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਧੁਰਾ (ਜੀਓਪੁਲੀਟੀਕਲ ਪਿਵਟ) ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰ ਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਹੀ ਰੂਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਯੂਕਰੇਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਰੂਸ ਦੀ ਯੂਰੇਸ਼ੀਅਨ ਸਾਮਰਾਜ ਵਜੋਂ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।” (38)

ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਾਂਹ, ਬਰਜ਼ੇਜ਼ਿੰਸਕੀ ਨੇ ਸਰਸਰੀ ਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੂਸ ਨੂੰ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਚਤੁਰਾਈ ਭਰਿਆ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰੂਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ: “ਇਕ ਢਿੱਲੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਿਤ ਰੂਸ ਨੂੰ - ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਯੂਰਪੀ ਰੂਸ, ਇੱਕ ਸਾਈਬੇਰੀਅਨ ਗਣਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਰ ਪੂਰਬ ਦਾ ਗਣਰਾਜ (ਫਾਰ ਈਸਟਰਨ ਰਿਪਬਲਿਕ) ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ- ਯੂਰਪ, ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਨਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ (ਓਰੀਐਂਟ) ਨਾਲ ਨੇੜਲੇ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਆਸਾਨ ਲੱਗੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰੂਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਕਾਸ ਤੇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।” (39)

ਬਰਜ਼ੇਜ਼ਿੰਸਕੀ ਦੀ ਲਿਖਤ ਰੂਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਮਰੀਕੀ ਆਕਰਮਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਧਾਰਣ ਵੇਰਵੇ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਲਗਭਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨਿਊਕਲਰਵੇਟਿਵ ਦੀ ਮਾਸਟਰ ਪਲੇਨ ਹੋ ਨਿਬੜਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੋਰਟ ਟਰਮ (ਅਲਪਕਾਲ) ਦੀ ਪਲੇਨ ਸੀ ਨੇਟੋ ਦਾ ਪਸਾਰ; ਮਿੱਡ ਟਰਮ (ਮੱਧਕਾਲੀ) ਪਲੇਨ ਸੀ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਰੂਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ ਲੌਂਗ ਟਰਮ (ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ) ਪਲੇਨ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਰੂਸ ‘ਤੇ ਹੋਰ ਹਮਲੇ ਕਰਨ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਸੀ। (40)

ਨਿਊਕਲਰਵੇਟਿਵ ਡਾਕਟਰੀਨ (ਸਿਧਾਂਤ) ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸੋਚ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫੌਜੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ (ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ) ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜ, ਡਿਫੈਂਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀਆਂ, ਅਤੇ ਫੌਜ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੱਖਿਆ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਤਾਕਤਵਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫੌਜੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ (ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ) ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਮਰੀਕੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘਾ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਲਈ ਚੰਦੇ (ਮਾਇਕ ਯੋਗਦਾਨ) ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰੀਆਂ (ਕਨਸਲਟੈਂਸੀਜ਼) ਦੇਣ ਦੇ

ਵਾਅਦੇ ਕਰ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਇਕ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿੱਪਾਂ - ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਸ ਮੀਡੀਆ, ਬੈਂਕ ਟੈਂਕ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਗੇਮ ਉਦਯੋਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ- ਰਾਹੀਂ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਜਨਤਕ ਸਮਝ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। (41)

ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਦੇ ਅੰਤ ਨੇ ਫੌਜੀ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਕਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਫੌਜੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ (ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ) ਲਈ ਵੱਡਾ ਆਰਥਿਕ ਖਤਰਾ ਸੀ। ਨਿਊਕਲੀਅਰਵੇਟਿਵ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੇ ਉਸ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੇ ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਫੌਜੀ ਖਰਚਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਖਰਚਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਅੰਤ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ।

ਬੁਝਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਖ ਹੈ ਯੂਰਪ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਿਊਕਲੀਅਰਵੇਟਿਵ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀਦਾਰੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਯੂਰਪ ਵੱਲੋਂ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਪਸਾਰ ਦਾ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਕੀਤਾ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵਲੋਂ 2014 ਦੀ ਮਿੰਸਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਾਬੋਤਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆਂ, ਯੂਰਪ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਇਕ ਨਾ-ਸਮਝ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਲਗਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰੂਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਕਾਰਨ ਯੂਰਪ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਨਤੀਜੇ (ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ) ਝੱਲਣੇ ਪਏ ਹਨ।

ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਈ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਠੋਸ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਯੂਰਪ ਦੇ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਹੇਠ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਯੂਰਪੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਮਰੀਕੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। (42) ਹੈਕਿੰਗ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਭਾਈਵਾਲ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਲੜੇ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹਿਮਾਇਤੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਮਰਥਕ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਤਾਨਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਂ (ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ) ਦੀ ਕੈਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਯੂਰਪ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵੀ ਫੌਜੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ (ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ) ਹੈ, ਜੋ ਨੇਟੋ ਰਾਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਨੇੜਿਓਂ ਬੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਯੂਰਪ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਉਦਯੋਗ (ਡਿਫੈਂਸ ਇੰਡਸਟਰੀ) ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ ਸਮਾਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਖ਼ੀਦਦਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਯੂਰਪ ਦੇ ਕੁਲੀਨ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਨਾਲ ਵੈਰ ਦੀ ਇਕ ਲੰਬੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਘੱਟ। (43)

ਲੜਾਈ ਦਾ ਚੌਥਾ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨ ਲੇਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿੱਥ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨੇਕ ਅਮਰੀਕਾ ਲੇਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਨਿਊਕਲੀਅਰਵੇਟਿਵਾਂ ਨੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਲੇਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਮਿੱਥ ਦਾ ਜਨਮ ਉੱਨੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸੋਚ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੇ ਨੈਤਿਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੌਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਿਸ਼ਨ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਰਿਪਬਲਿਕਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਖਾਸ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡੈਮੋਕਰੇਟਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਲੇਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (44)

ਲੇਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਇੱਕ ਮਿੱਥ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਇਕ ਲੰਬੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਘੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਲੇਖ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਬਾਹਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ

ਕਹਾਣੀ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਤਿੰਨ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਲਈ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਪਸਾਰ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸੋਵੀਅਤ ਗਣਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਇਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਨੂੰ ਰੂਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲਾਮਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਤੀਜਾ, ਇਸ ਨੇ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਪਸਾਰ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਪਿੱਛਲੇ ਅਸਲ ਮਕਸਦਾਂ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਲੁਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰੂਪਕ ਵਜੋਂ ਕਹੀਏ ਤਾਂ, ਨੇਟੋ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਪਸਾਰ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਪਿੱਠ ਤੇ ਸਵਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਿੱਥ ਪੱਛਮੀ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਨੂੰ ਨਿਊਕਲਿਅਰਵੇਟਿਵ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੱਛਮੀ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੂਹਰਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਹਮਲਾਵਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਫੌਜੀਵਾਦ (ਮਿਲਟਰੀਜ਼ਮ) ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨੇਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਲਈ ਭੁਚਲਾ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਸਰਦਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸਮਰਥਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਦੂਜਾ, ਇਹ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੌਧਿਕ ਤੰਗ ਨਜ਼ਰੀਆ (ਟਨਲ ਵਿਜ਼ਨ) ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਦਬਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਰਥੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਇਕ ਲੰਮਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਝ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੱਦੀਉਂ ਲਾਹੁਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਹਿ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਿੱਥ ਨਿਊਕਲਿਅਰਵੇਟਿਵ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਫੌਜੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ (ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ) ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੋਂ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਫੌਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਿੱਥ ਨਾਲ “ਆਟੋਕ੍ਰੇਸੀ ਇੰਕ.” ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮਿੱਥ ਜੁੜ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਸ਼ਾਸਕਾਂ (ਆਟੋਕਰੈਟਸ) ਤੋਂ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਲੋਕਤੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਲਟਾ ਕੇ ਉੱਥੇ ਆਪਣੀ ਹਕੂਮਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਟੋਕ੍ਰੇਸੀ ਇੰਕ. ਵਾਲੀ ਮਿੱਥ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ, ਫੌਜੀਵਾਦ (ਮਿਲਟਰੀਜ਼ਮ) ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ, ਅਮਰੀਕਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (“ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਦੇਸ਼” ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਪੁਰਾਣਾ ਵਿਚਾਰ), ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਸ਼ਾਸਕਾਂ (ਆਟੋਕਰੈਟਸ) ਤੋਂ ਖਤਰਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਕਹਾਣੀ ਇਕ ਸਥਾਈ ਲੜਾਈ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੱਦ ਮਿੱਥੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਫੌਜੀ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਫੌਜੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ (ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ) ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਤੋਂ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਆਟੋਕ੍ਰੇਸੀ ਇੰਕ. ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। (45)

ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ “ਆਟੋਕ੍ਰੇਸੀ ਇੰਕ.” ਵਾਲੀ ਇਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਭੈਣ ਬਹੁਤ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੀ ਸੰਦੇਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ (ਪੈਰਾਨੋਇਆ) ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕੱਲੀਆਂ ਇਕੱਲੀਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਕਰਮਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰਾਂ ਨੂੰ “ਨੇਕ

ਸੁਆਰਥਹੀਣਤਾ (ਬਿਨੈਵਲੈਂਟ ਸੈਲਫਲੈੱਸਨੈੱਸ)” ਅਤੇ “ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ” ਵਜੋਂ ਲੁਕਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸਮਰਥਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੱਛਮੀ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਫੌਜੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ (ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ) ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਸਥਾਪਤੀ (ਪੁਲੀਟੀਕਲ ਇਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟ) ਉੱਪਰ ਨਿਊਕਲਿਅਰਵੇਟਿਵਾਂ ਦੇ ਗਲਬੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੈ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮਝਦਿਆਂ ਲੋਕ ਤੰਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਵਾਂਗ ਲੜਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਆਟੋਕ੍ਰੇਸੀ ਇੱਕ ਦੀ “ਚੰਗੇ ਬਨਾਮ ਬੁਰੇ” ਵਾਲੀ ਸੰਦੇਹੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੀ ਮੈਨੀਕੀਅਨ ਕਹਾਣੀ ਨੇ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਧੱਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜੋੜੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਮਝੋਤੇ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਨਿਊਕਲਿਅਰਵੇਟਿਵਾਂ ਅਤੇ ਫੌਜੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਕੰਪਲੈਕਸ (ਮਿਲਟਰੀ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਕੰਪਲੈਕਸ) ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਕੜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕੋਈ ਵੀ ਅਲਜਬਰਾ ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਸਿਰਫ਼ ਤਰਕਪੂਰਨ ਦਲੀਲ, ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਨਫ਼ਰਤ ਫਿਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਸਮਝ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟਾ ਸੱਚ ਹੈ। ਸਥਾਪਤੀ ਮੌਜੂਦਾ ਗ਼ਲਤਫਹਿਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਬਦਤਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ (ਨੇਟੋ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ) ਜਿੰਨਾ ਵੱਧ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਠੇਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਨਾ ਹੀ ਵੱਧ ਉਹ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੱਛਮ ਵੱਲੋਂ ਲਾਈਆਂ ਆਰਥਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਰਥਿਕ ਭਾਈਵਾਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਮਰੀਕਾ ਇੱਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਖ਼ਤਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਆਰਥਿਕ, ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਰੱਖਿਆਤਮਕ ਹੈ, ਹਮਲਾਵਰੀ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਟੋਕ੍ਰੇਸੀ ਇੱਕ ਵਾਲੀ ਮਿਥ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ: ਰੂਸ ਦੀ ਫੌਜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ

ਮੈਂ ਲੜਾਈ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਕੋਚੀ ਦੇ ਰੂਪਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉੱਤਰ-ਸੇਵੀਅਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਰਾੜਾਂ (ਫਰੈਕਚਰਜ਼) ਇੱਕ ਫਲ (ਬਲੇਡ) ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨ ਦੂਜਾ ਫਲ (ਬਲੇਡ) ਬਣਦੇ ਹਨ। ਕੌਮੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਫਲਕ੍ਰਮ (ਪਿਵਟ ਪੁਆਇੰਟ) ਹਨ ਜੋ ਫਲਾਂ (ਬਲੇਡਾਂ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਗਣਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵੰਡਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਨੇਟੋ ਨੂੰ ਬਾਲਟਿਕ ਗਣਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਘੁਸਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦੂਸਰੇ ਸਾਬਕਾ ਸੇਵੀਅਤ ਗਣਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਰਸਤਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਦੇਵੇਂ ਫਲਾਂ (ਬਲੇਡਾਂ) ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰੂਸ ਦੀ 2022 ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸ ਲੜਾਈ ਦੇ ਵਾਧੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ 2014 ਦੇ ਮੇਡਨ ਰਾਜਪਲਟੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਸੰਨ 2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰੂਸ ਨੇ ਨੇਟੋ ਦੇ ਪਸਾਰ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਪਰ ਨਾ-ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਸੰਨ 2014 ਦਾ ਰਾਜਪਲਟਾ ਉਹ ਆਖਰੀ ਤਿਣਕਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਠ ਦੀ ਪਿੱਠ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਡੋਨਬਾਸ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਅਤੇ ਰੂਸ ਵੱਲੋਂ ਕ੍ਰੀਮੀਆ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਿੰਸਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (2014–2021) ਨੇ ਪੂਰੇ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਟਾਲਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ "ਛੂਟੀ ਜੰਗ (ਫੋਨੀ ਵਾਰ)" ਦੇ ਦੌਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਲੋਚਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ/ਨੇਟੋ ਬਲਾਕ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ (ਨੌਰਮੰਡੀ ਗਰੁੱਪ) ਨੇ ਬੁਰੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। 7 ਦਸੰਬਰ 2022 ਨੂੰ *ਡਾਈ ਜੀਟ* ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ, ਸਾਬਕਾ ਜਰਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਆਂਗੇਲਾ ਮਰਕਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਿੰਸਕ ਸਮਝੌਤਾ “ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸੀ” ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਸਕੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵੱਡੀ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੀ। (46)

ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ ਦੀ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੂਟਨੀਤਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਦੇਹਰੇ ਘੋੜੇ (ਟਰਿੱਗਰ) ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਕੂਟਨੀਤਕ ਪੱਖੋਂ, 14 ਜੂਨ 2021 ਨੂੰ ਨੇਟੋ ਦੇ ਬ੍ਰਸੈਲਜ਼ ਸਿਖਰ ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਕਲਾਜ਼ 69 ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਖਤ ਪੁਨੀਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਕਿ ਰੂਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਯੂਕਰੇਨ ਲਈ ਨੇਟੋ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। (47) ਇਹ ਪੁਨੀਸ਼ਨ ਨਵੰਬਰ 2021 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵੱਲੋਂ ਦੁਵੱਲੀ ਰਣਨੀਤਕ ਭਾਈਵਾਲੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ ਸੀ। (48)

ਫੌਜੀ ਪੱਖੋਂ, ਫਰਵਰੀ 2022 ਵਿੱਚ ਯੂਕਰੇਨ ਵਲੋਂ ਡੋਨਬਾਸ ਦੇ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਛੇਤੀ ਹੀ ਹਮਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਯੂਕਰੇਨੀ ਫੌਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਹਮਲਾ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰੂਸ ਦੇ ਕ੍ਰੀਮੀਆ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਰੂਸ ਦੀ ਫੌਜੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਹੋਈ ਨੂੰ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। (49)

ਜੰਗ ਦੇ ਲੇਖੇ ਜੇਥੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਕਰੇਨ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਰੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਰੂਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ ਪਰ ਨਿਰੋਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਂ-ਮੁਖੀ (ਨੈੱਟ ਪੌਜ਼ੇਟਿਵ) ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਹੈ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸ਼ੌਰਟ ਟਰਮ (ਅਲਪਕਾਲ) ਵਿੱਚ। ਯੂਕਰੇਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮਾਈਨਾਂ (ਸੁਰੰਗਾਂ) ਵਿਛਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਰੂਸ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਬਣ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਛੱਡ ਗਏ ਹਨ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰੋਟੋ-ਫਾਸ਼ਿਸਟ (ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਅ ਦੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ) ਅੱਤਵਾਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਕ ਅਸਫਲ ਰਾਜ (ਫੇਲਡ ਸਟੇਟ) ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਯੂਰਪ ਵੀ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਯੂਕਰੇਨੀ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਝੱਲਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਰੋਧ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਖਰਚੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਰੂਸ ਤੋਂ ਸਸਤੀ ਊਰਜਾ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਯੂਰਪੀ ਊਰਜਾ ਕੀਮਤਾਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਧੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਊਰਜਾ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੇ ਅਸਥਾਈ ਮਹਿੰਗਾਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਆਮਦਨਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਘਟਾਏਗੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਖੇਤਰ (ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਸੈਕਟਰ) ਉੱਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕਾਰਨ ਯੂਰਪ ਨੇ ਰੂਸ ਨੂੰ ਕੈਪੀਟਲ ਗੁੱਡਜ਼ (ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸੰਦ, ਸੌਫਟਵੇਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਤਪਾਦਤ ਵਸਤਾਂ) ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮੌਕੇ ਵੀ ਗੁਆ ਲਏ ਹਨ। ਚੀਨ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਸੰਬੰਧ ਵੀ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇਟੋ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੂਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਰਦਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਚੀਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਯੁੱਧ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ। (50)

ਰੂਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਰਲਵੀਂ ਮਿਲਵੀਂ ਹੈ ਪਰ ਨਿਰੋਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ (ਨੈੱਟ ਪੌਜ਼ੇਟਿਵ) ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੌਜੀ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ (ਹਾਰਡਵੇਅਰ) ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਯੂਰੋਪ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰਿਜ਼ਰਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਨੁਸ਼ਲਿਸ਼ਟਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਸ ਨੇ ਰੂਸ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਰਣਨੀਤਕ ਖਤਰੇ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਲੋਂ ਨੇਟੋ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਯੁੱਧ ਨੇ ਰੂਸੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰੂਸ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਯੁੱਧ ਨੇ ਪੁਤਿਨ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਉੱਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਓਲੀਗਾਰਕਾਂ (ਅਲਪਤੰਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਮੀਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ) ਦੀ ਤਾਕਤ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਸੱਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। (51) ਇਸ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਕੋਨਜ਼ੀਅਨਜ਼ਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਕੋਨਜ਼ੀਅਨਜ਼ਮ ਵਿਚਕਾਰ ਆਰਥਿਕ ਫਲਕ੍ਰਮ (ਪਿਵਟ) ਤੋਂ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਮਜ਼ ਕੇ. ਗੈਲਬ੍ਰੈਕ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤੇਹਫ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਰੂਸ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ-ਪੱਖੀ ਨੀਤੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ। (52) ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਉੱਤਮ ਤਕਨਾਲੋਜੀ (ਐਡਵਾਂਸਡ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ) ਦੀਆਂ ਉਹ ਵਸਤਾਂ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ/ਨੇਟੋ ਬਲਾਕ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ਼ੌਰਟ ਟਰਮ (ਅਲਪਕਾਲ) ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਲੜਾਈ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜੇਤੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਈਡਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਲਮਕਾਉਣ ਅਤੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਸਮਝ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਤੋਂ ਯੁੱਧ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੂਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਫੌਜੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣੇ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਸਿਰਫ਼ 2022 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਘਾਟਾ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਨਾਲ ਫੌਜੀ ਕੋਨਜ਼ੀਅਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹੁਲਾਰੇ ਨਾਲ ਹੋਏ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਯੂਰਪ ਨੂੰ ਉਰਜਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਰੂਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਉਰਜਾ ਨਿਰਯਾਤ ਵਧੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਖਾੜੀ ਤੱਟ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ (ਗਲਫ਼ ਕੋਸਟ ਸਟੇਟਸ) ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ (ਜੀਓਪੁਲੀਟੀਕਲ) ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਇਸ ਨੇ ਯੂਰਪ ਨੂੰ ਰੂਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਉਰਜਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਰਦਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਫਿੱਟ ਬੈਠਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਚੀਨ ਵਿਚਕਾਰ ਆਰਥਿਕ ਤਣਾਅ ਵਧਾਉਣਾ ਵੀ ਉਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਯੂਰਪ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਖਰਚੇ ਝੱਲਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਭੂ-ਰਣਨੀਤਕ (ਜੀਓਸਟਰੇਟੀਜਕ) ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਵਹੀ ਖਾਤਾ ਖਰਾਬ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਨੇਟੋ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ (ਪੈਸਿਫਿਕ ਕੰਟਰੀਜ਼) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੂਸ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾਅਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਮ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਅਮਰੀਕਾ ਚੀਨ-ਰੂਸ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰਣਨੀਤਕ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਰਦਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਲੜਾਈ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅਸਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਟੱਲ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ੌਰਟ ਟਰਮ (ਅਲਪਕਾਲ) ਦੇ ਲਾਭ ਲਗਾਤਾਰ ਹਾਸਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੌਮਵਾਦੀ ਅੱਤਵਾਦੀ (ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਐਕਸਟਰੀਮਿਸਟ) ਫੌਜ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਾਕਤ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੋਲੋਦੀਮਿਰ

ਜੇਲੈਂਸਕੀ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਂ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਯੂਕਰੇਨ ਵੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਫਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੌਮਵਾਦੀ (ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ) ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਰੂਸ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵੱਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਘਟਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਹ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਨੇਟੋ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੱਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਧਮਕੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਡਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਖੂਨ ਵਹਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨਾ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ।

ਉੱਪਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਅਸਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ, ਅਤੇ ਲੜਾਈ ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂ ਤਾਂ ਯੁੱਧ-ਖੇਤਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਪੱਛਮੀ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਜੰਗ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਲੜਾਈ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਹੁਣ ਵੀ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਹੋਣੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸਪਲਾਈ ਕਰਕੇ, ਵਾਧੂ ਉੱਨਤ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਕੇ, ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਲੜਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੰਨ 2014 ਦੇ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਮੇਡਨ ਰਾਜਪਲਟੇ ਨੇ ਲੜਾਈ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਮਿੰਸਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੇ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਦਾ ਰਾਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਨੇਟੋ ਨੂੰ ਤਣਾਅ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਇਸ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮਿਲ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਟੀਚਾ ਡੋਨਬਾਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਸੀ। ਨਵੰਬਰ 2021 ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਵੱਲੋਂ ਫੌਜ ਅਤੇ ਨੇਟੋ-ਰਹਿਤ ਯੂਕਰੇਨ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਯੂਕਰੇਨ ਨਾਲ ਸੰਧੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ (ਯੂਕਰੇਨ ਟ੍ਰੀਟੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ) ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਹੱਲ ਲਈ ਆਖਰੀ ਮੌਕਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਬਾਈਡਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਾਦਰ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮਾਰਚ 2022 ਵਿੱਚ ਇਸਤੰਬੁਲ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨੇਟੋ ਵੱਲੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੋਰਿਸ ਜੋਹਨਸਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਨ।

ਜੰਗ ਨੇ ਰਵੱਈਏ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ, ਪਰ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਵਿਗੜ ਗਈਆਂ ਹਨ। 2014 ਦੇ ਮੇਡਨ ਰਾਜਪਲਟੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ *ਮੇਡਸ ਵਿਵੈਂਡੀ (ਸਹਿ-ਹੱਦ)* ਸੰਭਵ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਕਰੇਨ ਆਪਣੀਆਂ 1922 ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਹੱਦਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਅਤੇ 2010 ਦੀ ਖਾਰਕਿਵ ਦੀ ਸੰਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰੂਸ ਕੋਲ ਸੇਵਾਸਤੋਪੋਲ ਨੇਵਲ ਬੇਸ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਰਹਿੰਦੀ। 2014 ਦੇ ਰਾਜਪਲਟੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਟੇਬਲ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰੂਸ ਨੇ ਕ੍ਰੀਮੀਆ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜੋ ਖਰੁਸ਼ਚੇਵ ਨੇ 1954 ਵਿੱਚ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 1922 ਵਿੱਚ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੋਨਬਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੂਸ ਵੱਲੋਂ ਜਿੱਤ ਲਏ ਜਾਣ ਨਾਲ 2022 ਦੀ ਜੰਗ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

2014 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਯੂਕਰੇਨ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰੂਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਕੌਮਵਾਦੀਆਂ (ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟਾਂ) ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਨ ਕੰਟਰੋਲ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਘਰੇਲੂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਯੁੱਧ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਰੋਧ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਤਵਾਦੀ ਆਖਰੀ ਯੂਕਰੇਨੀ ਤੱਕ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ, ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਕੌਮਵਾਦੀ (ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ) ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਹਿਸਾਨਾਂ ਹੇਠ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲ ਰਹੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਰਹੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਖਰਚਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੂਸ ਦੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਵੇਖਦਾ ਹੈ।

ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਕੌਮਵਾਦੀਆਂ (ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟਾਂ) ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਰਦਾਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ “ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ” ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁਣ ਸਾਧਾਰਨ ਯੂਕਰੇਨੀਆਂ ਨੂੰ ਰੂਸ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਨੂੰ ਹੰਭਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜੰਗ (ਵਾਰ ਆਫ ਅਟੀਸ਼ਨ) ਲੜਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ। ਜੰਗ ਉਦੋਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਰੂਸ ਯੁੱਧ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਜੰਗ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨੀਤੀ ਘਾੜੇ ਜੰਗ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਗੇ। (53) ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਨਿਊਕਲਰਵੇਟਿਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਦਾ ਅਸਿੱਧਾ ਸਮਰਪਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜੇ ਨਿਊਕਲਰਵੇਟਿਵ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਛਮੀ ਜਨਤਕ ਰਾਏ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਰੂਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਿੱਟਾ

ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਜੰਗ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਘੋਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਦੋਵੇਂ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਬਾਹਰੀ ਕਾਰਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸਰਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਊਕਲਰਵੇਟਿਵ ਅਜੰਡੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉੱਤਰ ਸੋਵੀਅਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਦਰਾਂਦਰਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਠਾਇਆ।

ਇਸ ਜੰਗ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਬੁਨਿਆਦ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਈ ਹੈ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਪਲਾਇਣ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਸੱਤਾ ‘ਤੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਕੌਮਵਾਦੀਆਂ (ਫਾਸ਼ਿਸਟ ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟਾਂ) ਦੀ ਪਕੜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਯੂਕਰੇਨੀ ਕੌਮਵਾਦੀਆਂ (ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟਾਂ) ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਕਰੇਨ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਵਸੋਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹਕੀਕਤ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਰਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਤਬਾਹਕਾਰੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲੇ ਹਨ ਜੋ ਹਾਲੇ ਹੋਰ ਬਦਤਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਯੂਰਪ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੱਡੀ ਕੀਮਤ ‘ਤੇ ਇਸ ਮੁਰਖਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। *****

ਹਵਾਲੇ:

1. Vladislav Zubok, *Collapse: The Fall of the Soviet Union* (New Haven, Connecticut: Yale University Press, 2021). Branko Milanovic provides a concise review drawing parallels with Yugoslavia’s disintegration. See Branko Milanović, “[Collapse—The Fall of the Soviet Union by Vladislav M. Zubok](#),” Brave New Europe, February 16, 2024.
2. The famine was the product of the bad harvests of 1931 and 1932, combined with the Stalin regime’s policy of collectivization of agriculture. The regime believed collectivization was the way to secure increased food supplies to support industrialization and increased defense production. The greatest number of deaths in Ukraine was owing to the centrality of agriculture therein, but contemporary Ukrainian claims of seven to ten million Ukrainian deaths are overstated by a factor of between two and three. See R. W. Davies and Stephen G. Wheatcroft, *The Years of Hunger: Soviet Agriculture, 1931–1933 (Industrialisation of Soviet Russia)* (Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2004 [2009]).
3. See “[Ukraine: Historical Background during the Holocaust](#),” Yad Vashem, yadvashem.org; G. Rossoliński-Liebe, “Holocaust Amnesia: The Ukrainian Diaspora and the Genocide of the Jews,” *German Yearbook of Contemporary History*, vol. 1 (Lincoln, Nebraska: Nebraska University Press, 2016), 107–43; and Ivan Katchanovski, “The Organization of Ukrainian Nationalists, the Ukrainian Insurgent Army, and the Nazi Genocide in Ukraine,” paper presented at the Conference on Collaboration in Eastern Europe during World

War II and the Holocaust, December 5–7, 2013, Vienna, Austria. As part of rehabilitating Ukraine in the eyes of Western public opinion, some historians are trying to downplay Ukraine’s responsibility in the Holocaust. A leading figure in this revisionist history is Yale historian Timothy Snyder, who writes “the majority, probably the vast majority of people who collaborated with the German occupation were not politically motivated. They were collaborating with an occupation that was there, and which is a German responsibility” (Timothy Snyder, “Germans Must Remember the Truth about Ukraine—For Their Own Sake,” *Eurozine*, July 7, 2017). Balanced against that, the Simon Wiesenthal Center reports Ukraine has never investigated a local Nazi war criminal or prosecuted a Holocaust perpetrator (see “Nazi Hunters Give Low Grades to 13 Countries, Including Ukraine,” Associated Press, January 12, 2011).

4. Casey Michel, “The Covert Operation to Back Ukrainian Independence that Haunts the CIA,” Politico, November 11, 2022; Phil Miller, “[When MI6 Betrayed Ukraine’s Resistance to Russia](#),” Declassified UK, March 16, 2023.
5. Daniel Lazare, “[Who Was Stepan Bandera?](#)” *Jacobin*, September 24, 2015; Ido Vock, “[Ukraine’s Problematic Nationalist Heroes](#),” *New Statesman*, January 5, 2023.
6. “[Who Are Ukraine’s Far-Right Azov Regiment?](#)” *Al Jazeera*, March 1, 2022, updated June 12, 2024.
7. Josh Cohen, “Dear Ukraine: Please Don’t Shoot Yourself in the Foot,” *Foreign Affairs*, April 27, 2015; Keith Darden and Lucan Way, “Who Are the Protesters in Ukraine?,” *Washington Post*, February 12, 2014; Anthony Faiola, “A Ghost of World War II History Haunts Ukraine’s Stand-off with Russia,” *Washington Post*, March 25, 2014.
8. “Israel’s Ambassador Shocked by Lviv Region’s Decision to Declare Year of Bandera,” *Kyiv Post*, December 13, 2018; Jeremy Sharon, “Nazi Collaborators Included in Ukrainian Memorial Project,” *Jerusalem Post*, January 21, 2021.
9. The territorial entity that is Ukraine is a product of the Soviet Union. It was created under the 1922 treaty that established the Union of Soviet Socialist Republics. Ukraine did not formally exist in Tsarist Russia, which was divided into *guberniyas* (governates) that had minimal correspondence with what became the republics.
10. State Statistics Committee of Ukraine, “All-Ukrainian Population Census 2001: General Results of Census,” n.d.
11. Regarding language policy, see Roman Huba, “[Why Ukraine’s New Language Law Will Have Long-Term Consequences](#),” Open Democracy, May 28, 2019, opendemocracy.net. See also Agnes Dinyes, “Caught in the Crossfire: Minority Languages in Ukraine,” Minority Rights Group, October 11, 2023, minorityrights.org. On the destruction of monuments, see Helen Parish, “[Soviet Monuments Are Being Toppled—This Gives the Spaces They Occupied a New Meaning](#),” The Conversation, September 5, 2022; and Sophia Kishkovsky, “[Huge Soviet-Era Monument in Kyiv Taken Down as Ukraine Continues ‘Derussification’](#),” *Art Newspaper*, May 3, 2024.
12. Öncel Sencer, “[Russian Diaspora as a Means of Russian Foreign Policy](#),” *Military Review: The Professional Journal of the U.S. Army* (March–April 2018): 41–49.
13. “[Ukraine: The Budapest Memorandum of 1994](#),” Harvard Kennedy School of Government, policymemos.hks.harvard.edu.
14. Luke Harding, “Ukraine Extends Lease for Russia’s Black Sea Fleet,” *Guardian*, April 21, 2010.
15. “What Are the Minsk Agreements on the Ukraine Conflict?,” Reuters, February 21, 2022.
16. NATO expansion was U.S.-led, as the United States is the overwhelmingly dominant force in NATO and nothing happens without its affirmative consent.

17. The White House, "[Strengthening NATO and European Security](#)," Clinton White House Archives, n.d.
18. There are multiple accounts of the expansion and Russia's objections. For instance, see Joe Lauria, "Ukraine Timeline Tells the Story," *Consortium News*, June 30, 2023; Jeffrey D. Sachs, "The Real History of the War in Ukraine: A Chronology of Events and Case for Diplomacy," *The Kennedy Beacon*, July 17, 2023; and Ted Galen Carpenter, "Many Predicted NATO Expansion Would Lead to War. Those Warnings Were Ignored," *Guardian*, February 28, 2022.
19. National Security Archive, "[NATO Expansion—The Budapest Blow Up 1994](#)," George Washington University, November 24, 2021, nsarchive.gwu.edu.
20. Gorbachev's aspirations and understanding of the settlement were laid out in his July 6, 1989, speech to the Council of Europe: Mikhail Gorbachev, "Address Given by Mikhail Gorbachev to the Council of Europe," Strasbourg, July 6, 1989.
21. It has been widely observed that the United States would never accept Russian missiles on its borders, as shown by the 1961 Cuban missile crisis. That observation speaks to the rationality of Russia's objection to incorporation of Ukraine in NATO. It also speaks to the hypocrisy of U.S. actions and criticisms of Russia.
22. Jack F. Matlock Jr., "[Today's Crisis over Ukraine](#)," American Committee for US-Russia Accord, February 14, 2022, usrussiaaccord.org.
23. See Guy Mettan, "[Truths and Lies about Pledges Made to Russia](#)," *Swiss Standpoint*, February 17, 2022, schweizer-standpunkt.ch.
24. U.S. State Department "Milestones in the History of U.S. Foreign Relations: The Warsaw Treaty Organization, 1955," n.d., history.state.gov/milestones.
25. National Security Archive, "NATO expansion—The Budapest Blow Up 1994."
26. See Vladimir Putin, "Speech and the Following Discussion at the Munich Conference on Security Policy," Munich, February 10, 2007, en.kremlin.ru.
27. See George Kennan, "A Fateful Error," *New York Times*, February 5, 1997.
28. See "[Opposition to NATO Expansion](#)," Arms Control Association, June 26, 1997, armscontrol.org
29. See Wikileaks, "Nyet Means Nyet: Russia's NATO Enlargement Redlines," memorandum by William J. Burns, January 30, 2018.
30. See "Ukraine Crisis: Transcript of Leaked Nuland-Pyatt Call (with Analysis by Jonathan Marcus)," BBC, February 7, 2014; and Daniel Larison, "[Victoria Nuland Never Shook the Mantle of Ideological Meddler](#)," *Responsible Statecraft*, Quincy Institute, March 5, 2024.
31. In 2014, Ukraine's GDP was approximately \$134 billion. Its low point in the modern era was \$32 billion in 1999.
32. See "[National Endowment for Democracy](#)," Influence Watch, n.d., influencewatch.org.
33. Elias Yousif, "[U.S. Military Assistance to Ukraine](#)," Stimson Center, January 26, 2022.
34. Mohammed Hussein and Mohammed Haddad, "[Infographic: US Military Presence around the World](#)," *Al Jazeera*, September 10, 2021.
35. Neoconservatism is formally identified with the Project for the New American Century (PNAC), which was launched in 1997. The cofounders of PNAC were William Kristol and Robert Kagan. The latter is

married to Nuland, who played a leading role in pushing NATO's eastward expansion and in the Ukraine policy of the Obama and Biden administrations. PNAC founding supporters dominated foreign policy during George W. Bush's presidency (2001–2009). They included Cheney, Rumsfeld, and Paul Wolfowitz, who were instrumental in driving the 2003 invasion of Iraq. See Pierre Bourgois, "The PNAC (1997–2006) and the Post-Cold War 'Neoconservative Movement,'" *E-International Relations*, February 1, 2020, e-ir.info. Subsequently, PNAC was replaced by the Center for a New American Security (CNAS) which was founded in 2007. The creation of CNAS was sponsored by Hillary Clinton and was strongly supported by Obama, showing how Democrats have become the most zealous supporters of neoconservatism and the project of U.S. global hegemony ("Center for a New American Security," *Militarist Monitor*, October 13, 2014, militarist-monitor.org). Nuland is a former CEO of CNAS, showing her central role in the neoconservative project, working with both Republicans and Democrats.

36. Zbigniew Brzezinski, "A Geostrategy for Eurasia," *Foreign Affairs* (September/October 1997); Zbigniew Brzezinski, *The Grand Chessboard: American Primacy and Its Geostrategic Imperatives* (New York: Basic Books, 1997). *Foreign Affairs* has a special quasi-official standing, being the premier journal of the elite U.S. foreign policy community.
37. Brzezinski was born in Warsaw, Poland on March 28, 1928.
38. Brzezinski, *The Grand Chessboard*, 46.
39. Brzezinski, *The Grand Chessboard*, 202.
40. The United States has faithfully followed this aspect of Brzezinski's plan, but it has not followed his advice about not antagonizing China. Brzezinski saw a Russia-China alliance as a grave threat to U.S. hegemony and warned against antagonizing China over Taiwan by discarding the accord established by Richard Nixon and Henry Kissinger regarding ultimate Chinese sovereignty. Instead, the 2012 Obama-Hillary Clinton pivot to Asia threatened China. That was ramped up by the 2016 Donald Trump nationalist-racist turn against China, and the entire Nixon-Kissinger settlement has been irreparably smashed by the embrace by Biden and Nancy Pelosi of Taiwan as an independent, sovereign entity.
41. For a comprehensive analysis of the military-industrial complex and its activities, see Thomas Palley "[The Military-Industrial Complex as a Variety of Capitalism and Threat to Democracy](#)," *Review of Keynesian Economics* 12, no. 3 (August 2024): 308–47.
42. See Thomas Palley, "[Europe's Foreign Policy Has Been Hacked and the Consequences Are Dire](#)," *Brave New Europe*, February 15, 2024.
43. In the nineteenth century, British animus toward Russia was rooted in fear that Russian expansion in Central Asia would threaten Britain's hold on India. It was also driven by fear of increasing Russian influence in the declining Ottoman empire, which motivated the Crimean War. In the twentieth century through today, British animus toward Russia is rooted in the 1917 Bolshevik Revolution and the establishment of a Communist state, the execution of the tsar and his close family, and the Soviet Union's default on First World War loans from Britain. That animus was drilled into Britain's political and security apparatus by Winston Churchill, who remains an iconic figure in British politics.
44. Adam Volle, "[American Exceptionalism](#)," *Encyclopedia Britannica*, n.d.
45. The Autocracy Inc. hypothesis is associated with journalist-historian Anne Applebaum. See Anne Applebaum, "The Bad Guys Are Winning," *Atlantic*, November 15, 2021. This narrative is strikingly inconsistent with the facts. Autocrats tend to keep their countries walled off, and none of the countries in the narrative have the wherewithal to take on the United States and NATO. Instead, the evidence is the other way round, with the United States being the one that has covered the globe with bases, garrisons, and multiple massive fleets based in foreign ports. See Hussein and Haddad, "Infographic: US Military Presence around the World."

46. Kevin Liffey, “Putin Says Loss of Trust Will Make Future Ukraine Talks Harder,” Reuters, December 9, 2022.
47. See NATO, “[Brussels Summit Communiqué: Issued by the Heads of State and Government Participating in the Meeting of the North Atlantic Council in Brussels 14 June 2021](#),” press release, June 14, 2021.
48. U.S. Department of State, “[US-Ukraine Charter on Strategic Partnership](#),” press release, November 10, 2021.
49. Jacques Baud, “[The Military Situation in Ukraine](#),” *Postil Magazine*, April 1, 2022, thepostil.com.
50. Michael Hudson has written insightfully about the U.S. attempt to detach Europe from Russia and make Europe economically dependent on the United States. Michael Hudson, “[America’s Real Adversaries Are Its European and Other Allies](#),” CounterPunch, February 11, 2022; and Michael Hudson, “[Germany as Collateral Damage in America’s New Cold War](#),” CounterPunch, April 1, 2024.
51. Western media have exploited the issue of Russia’s oligarchs to drum up antipathy against both Russia and Putin. The reality is the oligarch class was the creation of the U.S.-sponsored economic reform program imposed immediately after the collapse of the Soviet Union (1991–1994). The IMF’s “shock therapy” program privatized the Russian economy before an effective legal system was in place. The goal was to prevent the Russian state from ever resuscitating socialism. The oligarch class was created because it had access to Western credit and could scoop up assets at fire sale prices, assisted by corrupt party bosses and insider management. The oligarch class became extraordinarily politically powerful, enabling it to twist Russian policy. Ironically, the war and sanctions may have undermined the oligarchs’ power, freeing Russia to adopt more productive policies.
52. James K. Galbraith, “The Gift of Sanctions: An Analysis of Assessments of The Russian Economy, 2022–2023,” *Review of Keynesian Economics* 12, no. 3 (August 2024): 408–22.
53. In that regard, Germany is important as it is where public opinion is most likely to change, potentially fracturing NATO and causing the United States to rethink its position. Trump’s return to office also suggests a U.S. rethink. Trump is less antagonistic to Russia and more antagonistic to China, and therefore desirous of rupturing the Russia-China entente that the war has fostered.